

Upphävande av ställningstagande 01/09/VER

Ställningstagandet 01/09/VER rörande *Processägarens ställningstagande avseende parallell verkställighet enligt 4 kap. 4 § UB*, (dnr 801 4916-09/121) upphör att gälla.

Det finns inte någon oklarhet om rättsläget. Det är tillräckligt tydligt för verksamheten med bifogad föreslagna nya skrivning i handboken Utmätning avsnitt 7.4.

Frågan om upphävande av ställningstagande och ny formulering i handboken har skickats på remiss till produktionsavdelningen och utvecklingsavdelningen. De har inte haft något att invända mot upphävande av ställningstagandet och har varit delaktiga vid utformningen av handbokstexten.

Beslut i detta ärende har fattats av rättschefen Ulrika Lindén efter föredragning av verksjuristen Daniel Dalenbring. I den slutliga handläggningen har även tf. enhetschefen Christina Sundblad deltagit.

Ulrika Lindén

Daniel Dalenbring

7.4 Verkställighet i både fast och lös egendom

En borgenär vars fordran har särskild förmånsrätt (en pantborgenär) har rätt att i första hand få utmätning i den egendom som förmånsrätten gäller i (4 kap. 4 § UB). Ett vanligt exempel är att pantborgenären har pant i en fastighet och att fastigheten utmäts. Panthavaren är dock inte skyldig att hålla sig till fastigheten, utan ibland kan det bli aktuellt med utmätning av annan egendom.

Parallell verkställighet

Vid utmätning av annan egendom kan det uppstå konkurrens med andra borgenärer vilkas fordringar inte är förenade med någon särskild förmånsrätt. I 4 kap. 4 § UB finns följande regler för verkställigheten: *Annan tillgång får ej utmätas för fordringen, om det är till skada för annan sökande, såvida ej utmätning sker på villkor att betalning i första hand ska utgå ur den egendom vari förmånsrätten gäller i.*

Registrering av målet

Vid registrering av en ansökan om verkställighet av en fordran som har särskild förmånsrätt ska Kronofogden registrera vilken egendom som den särskilda förmånsrätten gäller i. Vid utmätning bör utbetalningshinder registreras för det mål som har särskild förmånsrätt.

Fler sökande med och utan särskild förmånsrätt

Om annan egendom än fastigheten ska utmätas för pantborgenären samtidigt som det finns andra sökande måste Kronofogden göra en skadeprövning enligt 4 kap. 4 § UB. En annan sökande anses lida skada om han inte kan få full utdelning för sin fordran om någon annan egendom utmäts även för pantborgenärens fordran. Utmätningen i annan egendom för pantborgenärens fordran måste då villkoras, så att betalningen till pantborgenären i första hand utgår ur den egendom som förmånsrätten gäller i. Om pantborgenären inte särskilt begär utmätning i fastigheten måste man pröva om övriga tillgångar ger full betalning i samtliga mål. Ger tillgångarna inte full betalning bör fastigheten utmätas.

Reglerna för parallell verkställighet gäller även när borgenären har särskild förmånsrätt i någon annan egendom än en fastighet.

Om utmätt egendom säljs eller löneutmätning sker innan pantegendomen har realiserats ska en preliminär fördelning ske mellan utmätningborgenärerna i proportion till deras fordringar per dagen för den preliminära fördelningdagen. Det belopp som fördelas till pantborgenären hanteras på samma sätt som andra medel för vilka det finns utbetalningshinder.

När panten realiserats sker en slutlig fördelning. Pantborgenärens fordran tas upp till det belopp som kvarstår efter avräkning för vad som erhållits genom panten. Övriga borgenärens fordringar tas upp till samma belopp som vid den preliminära fördelningen.

Detta innebär, att en del av det belopp som preliminärt har fördelats till pantborgenären, vid den slutliga fördelningen kommer att föras över till övriga borgenärer. Vid löneutmätning görs en slutlig fördelning för varje

utbetalningstillfälle där pantborgenären deltagit. Återkallade mål ska inte vara med vid den slutliga fördelningen.

**Endast
en
sökande
med
särskild
förmånsrätt**

Om det inte finns någon annan sökande finns ingen konkurrens om tillgångarna, och det går att utmäta både fastigheten och annan egendom. Om sökanden begär utmätning av både fastigheten och annan egendom ska Kronofogden undersöka om gäldenären har någon annan utmättningsbar egendom och i så fall vidta utmättningsåtgärder (Göta hovrätts beslut 1993-04-13 Ö 353/93 = RIC 15/93). Den egendom där förmånsrätten gäller, i det här fallet fastigheten, kan utmätas utan särskild begäran (4 kap. 5 § UB).

Vid utmätning i lön kan det vara bra att villkora utmätningen enligt 4 kap. 4 § UB, även om det inte finns någon annan sökande. Det är tveksamt om löneutmättningsbeslutet kan kompletteras med villkor i efterhand om det kommer in ett nytt mål. Villkoret kan i så fall lyda så här: ”Om ett beslut om utmätning i lön meddelas även för en annan borgenär, ska utmätningen för fordran i målet xxx–xx därefter ske på villkor att betalning i första hand ska utgå ur egendom som borgenären har särskild förmånsrätt i.”